

Razgovor s predsjednicom SOIH-a: Veliki koraci u pravima osoba s invaliditetom, no put nije završen

23. rujna 2025. — DRUŠTVO — Piše Branka Sobodić

Osobe s invaliditetom JESU ravnopravni članovi društva (5)

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH) djeluje od 1970. godine, kada je kao Konferencija osoba s invaliditetom osnovana u trenutku svjetskih procesa pokrenutih u vezi neravnopravnog položaja osoba s invaliditetom. Članica je svjetske organizacije osoba s invaliditetom (DPI), Europskoga foruma osoba s invaliditetom (EDF) i Europske mreže neovisnoga življenja (ENIL). Umrežava 15 nacionalnih saveza ustrojenih prema vrsti invaliditeta koji zastupaju.

Zadatak Saveza je pružanje potpore lokanim udrugama, a na temelju njihovih prijedloga zajedno sa SOIH-om i unaprjeđivati politike invaliditeta. Naime, u okviru 15 nacionalnih

saveza djeluje 230 udruga diljem RH, koje zajedno sa savezima i SOIH-om predstavljaju najveću ljudsko-pravašku mrežu. SOIH je centar znanja za razvojnu suradnju u području invaliditeta održivost kojega financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, a ostale aktivnosti financiraju se putem projekata. Republika Hrvatska ratificirala je 2007. godine Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom kojom promiče dostojanstvo, smanjuje diskriminaciju i osigurava izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom u društvu.

Adresa na kojoj smo potražili i dobili relevantne odgovore o položaju osoba s invaliditetom danas u Hrvatskoj svakako je Savez društava osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH). U okviru projekta „*Osobe s invaliditetom jesu ravnopravni članovi društva*“, koji portal Bjelovar.info provodi uz potporu Agencije za elektroničke medije, razgovarali smo s predsjednicom SOIH-a Maricom Mirić.

Marica Mirić, predsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH

Koliko je u Hrvatskoj osoba s invaliditetom, koji su invaliditeti najzastupljeniji te kako je taj dio populacije organiziran u ostvarivanju svojih prava?

– Više je od 653 tisuće osoba s invaliditetom, što čini oko 17 posto cjelokupne populacije. Od toga je 55 posto muškaraca i 45 posto žena. Rijetko koja europska zemlja ima toliki udio. Najzastupljeniji su invaliditeti vezani za višestruka oštećenja – njih je 21 posto. Slijede oštećenja lokomotornog sustava i drugih organa te mentalna oštećenja, koja do donošenja Konvencije nisu bila dovoljno zastupljena. Posebnu pažnju treba posvetiti osobama s autizmom, čija je prisutnost u posljednje vrijeme sve vidljivija.

Je li na ukupan broj osoba s invaliditetom utjecao i Domovinski rat?

– Naravno da jest, barem u jednom razdoblju. No, daleko veći utjecaj imaju bolesti poput karcinoma, šećerne bolesti, multiple skleroze, autoimunih bolesti i autizma. Velik broj osoba s invaliditetom nastaje i uslijed prometnih nesreća. Hrvatska je visoko na ljestvici po broju srčanih i moždanih udara, koji, ako se prežive, često rezultiraju invaliditetom. Također, velik je i broj djece s intelektualnim teškoćama.

Očekuje se da društvo s vremenom bilježi napredak. Je li ga u proteklom razdoblju bilo

u smislu uvažavanja osoba s invaliditetom?

– Da, napravljen je veliki iskorak. Vlada je u suradnji s organizacijama osoba s invaliditetom ispoštovala niz zahtjeva koje smo imali. Primjerice, osobe s invaliditetom sada mogu završiti školovanje i ostvariti pravo na obiteljsku mirovinu, čak i ako su bile zaposlene. Zakon o socijalnoj skrbi iz 2022. ukinuo je imovinski i dohodovni cenzus za najteže skupine, povećane su naknade za roditelje njegovatelje i uveden status njegovatelja. Učenici imaju pomoćnike u nastavi, a osobna asistencija – kao usluga dostupna i u urbanim i u ruralnim sredinama – postala je standard. Ponosni smo i na Zakon o osobnoj asistenciji, kao i na širenje projekta „Zaželi“. Tu je i inkluzivni dodatak, deinstitutionalizacija, projekt „Odmor od skrbi“, centri za život u zajednici, dostupni lijekovi i pametni lijekovi, preventivni pregledi te pomoci u zapošljavanju.

Gdje s druge strane napredak izostaje?

– Najviše u ranoj razvojnoj podršci djeci s teškoćama u razvoju. Kada obitelj dobije dijete s teškoćama, nema sustavne podrške koja bi ih usmjerila. Nedostaje logopeda, psihologa, fizijatara, edukacijskih rehabilitatora, socijalnih radnika, a u novije vrijeme i medicinskih sestara. Problem je i stanovanje – stan nije roba, već životna potreba, a zakonodavstvo to još nije riješilo. Prijevoz u mnogim gradovima nije pristupačan, a u ruralnim sredinama pomoć često ne može doći do korisnika. Deinstitutionalizacija je prespora, inkluzivno obrazovanje nedovoljno provedivo, a pristupačnost – od arhitektonske do digitalne – i dalje nedovoljna. Bez potpune pristupačnosti nema ni neovisnog življenja.

Kako Hrvatska stoji u odnosu na druge europske i svjetske zemlje?

– Jako visoko. Imamo dobre primjere prakse i zakone, primjerice o registru osoba s invaliditetom, što se pokazalo iznimno učinkovitim. Osma smo zemlja u Europi koja je uvela nacionalnu i europsku iskaznicu za osobe s invaliditetom, a omogućeni su i besplatan pomorski prijevoz te oslobođanje od plaćanja cestarine.

Kakva je suradnja SOIH-a s Pravobraniteljem za osobe s invaliditetom?

– SOIH je i inicirao uspostavu tog ureda, na što smo ponosni. Pravobraniteljstvo je ključno tijelo s kojim svakodnevno surađujemo. Za vrijeme mandata Anke Slonjšak uveden je Savjet pravobranitelja, a izvješća koja ured podnosi Hrvatskom saboru iznimno su važna jer daju pregled stanja i smjer djelovanja. Suradnja s bivšom pravobraniteljicom Ankom Slonjšak bila je izvrsna, a jednako je i s aktualnim pravobraniteljem Dariom Jurišićem.

Koja bi bila Vaša završna poruka društvu?

– Osobe s invaliditetom nisu samo korisnici prava, već ravnopravni i aktivni građani koji pridonose zajednici. Naša je zajednička odgovornost graditi društvo u kojem će se načelo „Ništa o nama bez nas“ živjeti u praksi – na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. Samo uključivanjem i poštivanjem različitosti možemo stvoriti istinski inkluzivno društvo u kojem svi imaju jednaku priliku sudjelovati i doprinosti.

Tekst: Michael Palijan; foto: SOIH

Najbolje kamere

Članak je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

Najbrže informacije – pratite nas na [Facebooku](#), [Instagramu](#) i [TikToku](#)!

◀ PRETHODNA OBJAVA

**Bilogora Trail 2025 – Foksice pokazale
snagu i zajedništvo!**

SLJEDEĆA OBJAVA ▶

**Kreće snimanje filma o Kusionjama:
Spoj činjenica, igranih scena i
svjedočanstva obitelji**

POVEZANE OBJAVE

**Učenica Ekonomske i birotehničke škole
Bjelovar među nagrađenima na
međunarodnom fotografskom natječaju**

28. rujna 2025.

**Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar –
„COOL-kolektiva“ zasjala na državnoj
smotri učeničkih zadruga**

28. rujna 2025.

**Generacija OŠ Ivanska nakon 40 godina
ponovno zajedno**

27. rujna 2025.

OSTAVI KOMENTAR

Prijavljen/a kao Branka Sobodić. [Odjavi se?](#)

☐ Suglasan sam sa Uvjetima korištenja i prihvaćam da se moji podaci spremaju u bazu podataka

Tvoj komentar

OBJAVI KOMENTAR

Ova web-stranica koristi Akismet za zaštitu protiv spama. [Saznajte kako se obrađuju podaci komentara.](#)

OZONA

3 ADVANCED LAUNDRY SOLUTIONS

SAMOPOSLUŽNA
PRAONICA
RUBLJA

Trg hrvatskih branitelja 21b,
Bjelovar

PRVIH 50 KORISNIKA
GRATIS USLUGA

PREMIUM SKIN RESURFACING

* PRO CLEAR
&
eksfolijacija
&
uklanjanje hiperpigmentacija

* FACE GYM lifting
&
dubinska njega kože vitaminima
A, C i E

* HYALURON INFUSION

* Fotobiodinamička terapija
(rosacea, acne, pigmentacije,
regeneracija)

★★★★★ KARISMA ★★★★★

medicinsko-kozmetički salon

091/ 11 44 522

© 2025 Bjelovar-info medij. Sva prava pridržana.

[Kontakt](#) | [Impressum](#) | [Uvjeti korištenja](#) | [Oglašavanje](#)

[Postavke privatnosti i kolačića](#)

Upravlja Google. Usklađeno s IAB-ovim TCF-om. ID CMP-a: 300
